

วิธีปฏิบัติงาน:
วิธีปฏิบัติ (Work Instruction)

ชื่อหน่วยงาน : กลุ่มงานเทคนิค
การแพทย์โรงพยาบาลวังเจ้า

หน้า 1 ของ 4

เรื่อง : การตรวจหมู่โลหิตระบบ Rh (Rh blood grouping technique)

เอกสารเลขที่ : WI-LAB-BB002

แก้ไขครั้งที่ : 01

ผู้จัดทำ : นางสาวจิราพร ใจชื่น ตำแหน่ง นักเทคนิคการแพทย์

วันที่ 1 มกราคม 2566

ผู้รับรอง : นางสาวจิราพร ใจชื่น ตำแหน่ง นักเทคนิคการแพทย์

วันที่ 1 มกราคม 2566

ผู้สมัคร : นางสาวจิราพร ใจชื่น ตำแหน่ง หัวหน้างานเทคนิคการแพทย์

วันที่บังคับใช้ : 2 มกราคม 2566

รายการทบทวนและแก้ไข

[illegible]

วิธีปฏิบัติงาน: วิธีปฏิบัติ (Work Instruction)	ชื่อหน่วยงาน : กลุ่มงานเทคนิคการแพทย์ โรงพยาบาลวังเจ้า	หน้า 2 ของ 4
เรื่อง : :การตรวจหมู่โลหิตระบบ Rh (Rh blood grouping technique)	เอกสารเลขที่ : WI-LAB-BB002	แก้ไขครั้งที่ : 01
วันที่บังคับใช้ : 2 มกราคม 2566		

1.ความมุ่งหมาย (Purpose)

เพื่อใช้เป็นเอกสารในการทดสอบหมู่โลหิตระบบ Rh ในผู้รับบริการ

2. การนำไปใช้ (Application)

เพื่อตรวจสอบหาหมู่โลหิตระบบ Rh ในเลือด

3.เอกสารอ้างอิง (Reference)

3.1 คู่มือมาตรฐานธนาคารเลือดและบริการโลหิต ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติสภากาชาดไทย

4.นิยามและคำย่อ (Terminology and abbreviation)

Rh หมายถึง Rh antigen

5.หลักการ (Principle)

โลหิต Rh มี antigen หลักสำคัญ (Five major Rh antigen) คือ D, C, E, c และ e ซึ่งสามารถตรวจพบบนผิวเม็ดเลือดแดงได้โดยใช้ antibody ที่จำเพาะคือ anti-D, anti-C, anti-E, anti-c และ anti-e ตามลำดับ สำหรับ antigen D หากตรวจไม่พบจะเรียกว่า d หรือ Rh negative

6.เอกสารที่เกี่ยวข้อง (Associated documents)

6.1 ความปลอดภัยในการปฏิบัติงานด้านชั้นสูตรสารณสุข (QP-LAB-02)

7.ความปลอดภัย (Safety)

- ควรสวมถุงมือและเสื้อกาวน์ทุกครั้งก่อนปฏิบัติงาน

8.เครื่องมือเครื่องใช้ (Equipment and Supplies)

8.1 เครื่องมือ/อุปกรณ์

8.1.1 แผ่น Slide

8.2.2 ไม้อัด

8.2 สารเคมี / น้ำยา เก็บที่ตู้เย็นอุณหภูมิ 2-8 °C

8.2.1 น้ำยา Standard anti – A, anti – B

9.สารมาตรฐาน (Standard)

วิธีปฏิบัติงาน: วิธีปฏิบัติ (Work Instruction)	ชื่อหน่วยงาน : กลุ่มงานเทคนิคการแพทย์ โรงพยาบาลวังเจ้า	หน้า 3 ของ 4
เรื่อง : :การตรวจหมู่โลหิตระบบ Rh (Rh blood grouping technique)	เอกสารเลขที่ : WI-LAB-BB002	แก้ไขครั้งที่ : 01
วันที่บังคับใช้ : 2 มกราคม 2566		

-

10.วิธีดำเนินการ (Procedure)

การตรวจ Cell grouping Slide Method

10.1 แบ่งแผ่น Slide เป็น 2 ส่วน

10.2 หยดโลหิตบนแผ่น Slide แห่งละ 1 หยด

10.3 หยดน้ำยา Anti-A และ Anti-B ลงบนบริเวณที่หยดโลหิต แห่งละ 1 หยด

10.4 ผสมให้เข้ากันด้วยไม้จิ้มฟันสะอาด

10.5 เอียงSlide ไปมาเพื่อดูปฏิกิริยาการจับกลุ่มของเม็ดเลือดแดง (Agglutination)อ่านผลภายใน2 นาที

11. การคำนวณ (Calculation)

-

12.การควบคุมคุณภาพ (Quality control)

12.1 ทำ EQA จากองค์กรภายนอก ปีละ 3 ครั้ง

13.การบันทึกข้อมูลและเอกสารที่ใช้ (Data record and documentation)

-

14.การรายงานผล (Report of analysis)

14.1 ดูปฏิกิริยาการจับกลุ่มของเม็ดเลือดแดง (Agglutination) ด้วยตาเปล่า

ผลบวก = มีการจับกลุ่มของเม็ดเลือดแดงหรือมี hemolysis

ผลลบ = ไม่มีการจับกลุ่มของเม็ดเลือดแดงและไม่มี hemolysis

14.2 การอ่านผลปฏิกิริยาการจับกลุ่มของเม็ดเลือดแดง

4+ = เม็ดเลือดแดงจับกลุ่มก้อนใหญ่ก้อนเดียว น้ำใส

3+ = เม็ดเลือดแดงจับกลุ่มก้อนใหญ่หลายก้อน น้ำใส

2+ = เม็ดเลือดแดงจับกลุ่มก้อนขนาดกลางหลายก้อน น้ำใส

1+ = เม็ดเลือดแดงจับกลุ่มขนาดเล็กหลายก้อน น้ำขุ่น

W+ = เม็ดเลือดแดงจับกลุ่มขนาดเล็กมากหลาย ๆ ก้อน น้ำขุ่นและมีสีชมพูเห็นได้ชัด

วิธีปฏิบัติงาน: วิธีปฏิบัติ (Work Instruction)	ชื่อหน่วยงาน : กลุ่มงานเทคนิคการแพทย์ โรงพยาบาลวังเจ้า	หน้า 4 ของ 4
เรื่อง : :การตรวจหมู่โลหิตระบบ Rh (Rh blood grouping technique)	เอกสารเลขที่ : WI-LAB-BB002	แก้ไขครั้งที่ : 01
วันที่บังคับใช้ : 2 มกราคม 2566		

14.3 การแปลผล

ผลบวก = มีการจับกลุ่มของเม็ดเลือดแดงหรือมี hemolysis

ผลลบ = ไม่มีการจับกลุ่มของเม็ดเลือดแดงและไม่มี hemolysis

ในกรณีที่อ่านผลเป็นลบ ควรทำการทดสอบด้วยวิธี Indirect antiglobulin test ต่อไปถ้ายังให้ผลลบ แสดงว่าเป็น D-negative จริง แต่ถ้าให้ผลบวกแสดงว่าเป็น D^u antigen

บันทึกผลการเกิดปฏิกิริยาที่ตรวจได้และการแปลผลหมู่เลือดตามตาราง Cell grouping ลงใน worksheet พร้อมลงชื่อผู้ตรวจวิเคราะห์ แล้วรายงานผลลงในระบบ LIS

15. รายละเอียดอื่น (Supplementary note)

-